

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1974-1975

20 FEBRUARI 1975

WETSVOORSTEL

waarbij het afgeven van een getuigschrift
van goed zedelijk gedrag wordt verboden.

(Ingediend door de heer Degroeve.)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het getuigschrift van goed zedelijk gedrag is de voornaamste hinderpaal bij de reclassering van vroegere gedetineerden.

De door de overheid gesubsidieerde diensten voor sociale wederaanpassing en alle particuliere instellingen die hetzelfde doel nastreven, constateren dat de meeste werkgevers van de werkzoekenden een bewijs van goed zedelijk gedrag eisen. Als in dit stuk ook maar lichte veroordelingen vermeld staan, wordt de kandidaat doorgaans zonder meer afgewezen.

De ontslagen gedetineerden die hun straf hebben uitgediend, worden door de samenleving aldus opnieuw veroordeeld en van deze geldelijke en in de tijd niet beperkte veroordeling (behoudens in uitzonderlijke gevallen waarin herstel in eer en rechten is verkregen) zijn vooral de gezinnen van de betrokkenen de grootste slachtoffers.

Wie geen betrekking kan vinden, wordt onvermijdelijk een recidivist.

De afgifte van dat getuigschrift, dat bestemd is om de maatschappij te beschermen, leidt dus tot een volkomen tegenovergesteld resultaat.

Zonder dat getuigschrift zouden de toekomstige werkgevers nochtans niet ongewapend zijn. Maatschappijen van enige omvang eisen immers terecht referenties en stellen een onderzoek in alvorens personeel aan te werven; onregelmatigheden in het vroegere beroepsleven der kandidaten komen daarbij al gauw aan het licht. De kandidaten worden daarbij echter niet meer automatisch afgewezen en er zou een, naar kan worden gehoopt, vruchtbare dialoog kunnen ontstaan tussen de werknemer en de toekomstige werkgever.

In dit verband zij erop gewezen dat in industrielanden, zoals Groot-Brittannië, waar het getuigschrift van goed zedelijk gedrag niet bestaat, de invoering ervan niet wordt gevraagd.

Chambre des Représentants

SESSION 1974-1975

20 FÉVRIER 1975

PROPOSITION DE LOI

portant interdiction de délivrer le certificat
de bonnes vie et mœurs.

(Déposée par M. Degroeve.)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le certificat de bonnes vie et mœurs constitue le principal obstacle au reclassement des anciens détenus.

Les offices de réadaptation sociale subsideés par les pouvoirs publics ainsi que tous les organismes d'initiative privée qui poursuivent les mêmes buts constatent que la plupart des employeurs exigent des demandeurs d'emploi la production du certificat de bonnes vie et mœurs. Lorsque ce document fait état de condamnations mêmes légères, la candidature est généralement rejetée d'office.

Alors qu'ils ont acquitté leur dette envers la société, les détenus libérés sont ainsi l'objet de la part de celle-ci d'une deuxième condamnation, d'ordre économique, non limitée dans le temps (sauf les cas exceptionnels de réhabilitation), dont les familles des intéressés sont les principales victimes.

L'impossibilité de retrouver un emploi conduit inévitablement à la récidive.

Dès lors, la délivrance dudit certificat, destinée à protéger la société, aboutit à un résultat diamétralement opposé.

D'autre part, les futurs employeurs ne seraient pas désarmés sans ce certificat. L'exigence légitime de références et les enquêtes préalables à l'embauche que pratiquent les sociétés de quelque importance, décèlent aisément les irrégularités dans le passé professionnel des candidats. Toutefois, le refus ne serait plus automatique et un dialogue qu'on peut espérer fructueux, pourrait s'engager entre le travailleur et le futur patron.

A cet égard, les pays industrialisés qui, comme la Grande-Bretagne, ignorent l'existence du certificat de bonnes vie et mœurs, n'en souhaitent nullement l'instauration.

Ieder zal natuurlijk zijn eigen strafregister mogen raadplegen, maar afschriften of uittreksels zouden nog slechts worden afgeleverd aan de administratieve en gerechtelijke autoriteiten, en dan nog uitsluitend voor hun eigen informatie. Wordt dit document door buitenlandse autoriteiten geëist in verband met een Belgisch staatsburger, dan zou het hun rechtstreeks worden toegezonden.

Onlangs heeft de Staat, op verzoek van de Belgische Liga voor de verdediging van de rechten van de mens, beslist voor zichzelf, de lagere besturen en de parastatale instellingen, als leidraad aan te nemen dat aan het Vast Wervingssecretariaat en aan de andere met de aanwerving belaste instellingen de zorg zal worden overgelaten om uit te maken of de gerechtelijke antecedenten van een kandidaat verenigbaar zijn met de te begeven betrekking.

Aangezien natuurlijk niet kan worden verwacht dat de massa van de particuliere werkgevers een dergelijke verbintenis aangaan, is de goedkeuring van het onderhavige wetsvoorstel onontbeerlijk.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

Het uitreiken aan particulieren van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag of van enigerlei ander document waarop de veroordeling of de ontstentenis daarvan worden vermeld, is verboden.

Art. 2.

Gegevens over het gerechtelijk verleden van particulieren worden aan administratieve of gerechtelijke instanties voor hun eigen informatie of rechtstreeks aan buitenlandse autoriteiten slechts verstrekt, wanneer de betrokkene er zelf om verzoekt of als internationale overeenkomsten dat voorschrijven.

Art. 3.

Elke ambtenaar of particulier die schuldig is bevonden aan een overtreding van deze bepalingen wordt gestraft met een geldboete van 100 tot 1 000 F en/of met een gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden.

23 januari 1975.

Chaque citoyen pourra évidemment consulter son propre casier judiciaire, mais des copies ou extraits ne pourront être délivrés qu'aux autorités administratives et judiciaires et uniquement pour leur propre information. Lorsque ce document est exigé d'un citoyen belge par une autorité étrangère, il sera adressé directement à celle-ci.

Récemment, à la demande de la Ligue belge pour la défense des droits de l'homme, l'Etat a décidé, pour lui-même, les pouvoirs subordonnés et les organismes parastataux, de laisser au Secrétariat permanent au recrutement et aux autres responsables de l'embauche, le soin d'apprécier si les antécédents judiciaires sont compatibles avec l'emploi à conférer.

Pareil engagement ne pouvant, de toute évidence, être obtenu de la masse des employeurs privés, l'adoption de la présente proposition de loi est nécessaire.

A. DEGROEVE.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

La délivrance aux particuliers du certificat de bonnes vie et mœurs ou de tout autre document portant mention de condamnations ou de l'absence de condamnation, est interdite.

Art. 2.

Les données relatives au passé judiciaire des particuliers ne seront communiquées qu'aux autorités administratives ou judiciaires pour leur propre information ou directement aux autorités étrangères, lorsque l'intéressé en fait la demande ou lorsque la communication est prévue par des accords internationaux.

Art. 3.

Tout fonctionnaire ou particulier convaincu d'infraction aux présentes dispositions sera puni d'une amende de 100 F à 1 000 F et ou d'un emprisonnement de huit jours à trois mois.

23 janvier 1975.

A. DEGROEVE.